

Magdalena Titze

046-359 51 52

magdalena.titze@lund.se

Kommunstyrelsen

Samlad parkeringsorganisation i Lunds kommun

Sammanfattning

Kommunfullmäktige beslutade den 14 juni 2019 i samband med EVP att uppdra åt kommunstyrelsen att i enlighet med budgetbeslutet besluta om en samlad parkeringsorganisation hos Lunds Kommuns Parkerings AB, LKP, från 1 januari 2020.

Kommunkontoret har i samverkan med tekniska förvaltningen och LKP arbetat fram ett förslag på en samlad parkeringsorganisation. Syftet med en samlad parkeringsorganisation är att ge parkeringsfrågor en stärkt strategisk roll i stadsutvecklings- och hållbarhetsfrågor. Förslaget innebär sammanfattningsvis att:

- LKP från och med den 1 april 2020 förvaltar och övervakar samtliga kommunala parkeringsplatser som idag ligger under tekniska nämnden, TN
- LKP tar in samtliga parkeringsintäkter
- LKP tar över den personal på TN som idag utför parkeringsövervakning samt en del andra specificerade uppgifter
- LKP betalar en ersättning till TN per upplåten avgiftsbelagd parkeringsplats samt en samlad ersättning för upplåtna ej avgiftsbelagda parkeringsplatser
- TN utför fortsättningsvis drift och underhåll av parkeringsplatser på gatumark
- TN utför fortsättningsvis uppgifter som enligt lag innebär myndighetsutövning och som inte har särskilt lagstöd för att kunna överlämnas till bolag
- Kommunfullmäktige fastställer fortsättningsvis parkeringstaxan för allmän plats inom tätbebyggt område, gatumark.

2020-02-13

Diarienummer

KS 2019/0796

Kommunstyrelsen föreslås besluta

- att Lunds Kommuns Parkerings AB från och med den 1 april 2020 förvaltar och övervakar samtliga kommunala parkeringsplatser som idag ligger under tekniska nämnden,
- att tekniska nämnden tecknar samarbetsavtal med Lunds Kommuns Parkerings AB enligt bilaga 1,
- att i arbetet med EVP 2021-2023 beakta behovet av att tekniska nämndens driftbudgetram tillförs 2 mkr samt behov av extra utdelning om 2 mkr från Lunds Kommuns Parkerings AB.

Beslutsunderlag

Kommunkontorets tjänsteskrivelse den 13 februari 2020.
Bilaga 1, förslag Samarbetsavtal mellan tekniska nämnden och Lunds Kommuns Parkerings AB med bilaga.

Barnets bästa

En barnkonsekvensanalys bedöms inte relevant i ärendet.

Ärendet

Uppdraget

Kommunfullmäktige beslutade den 14 juni 2019 i samband med EVP

- att uppdra åt kommunstyrelsen att i enlighet med budgetbeslutet besluta om en samlad parkeringsorganisation hos Lunds Kommuns Parkerings AB från 1 januari 2020.

Den samlade parkeringsorganisationen förutsatte även ett effektiviseringskrav och tekniska nämndens driftbudgetram sänktes med 2 mkr fr o m år 2020.

I dagsläget delas ansvaret för de kommunala parkeringsfrågorna mellan tekniska nämnden, fortsatt benämnt TN, som ansvarar för parkering på gatumark och allmän plats och Lunds Kommuns Parkerings AB, fortsatt benämnt LKP, som ansvarar för parkering på kvartersmark. Byggnadsnämnden ansvarar för att kommunens övergripande parkeringsplanering följer gällande lagstiftning.

Syftet med en samlad parkeringsorganisation

Parkering syftar till att skapa tillgänglighet. Hur parkering anordnas och fungerar har stor påverkan på hur en stad används och

2020-02-13

Diarienummer

KS 2019/0796

utvecklas. Parkeringslösningarna, för både bil, cykel och andra fordon, ska bidra till ett gott liv för boende, besökare och verksamma – för de som parkerar och de som inte gör det. En växande kommun med fler invånare och fler verksamheter kräver fler parkeringsplatser och framförallt mer effektivt utnyttjade parkeringsplatser vilket i sin tur kräver att kommunen samordnar och säkerställer en långsiktig tillgång till parkering.

Syftet med en samlad parkeringsorganisation är att ge parkeringsfrågor en stärkt strategisk roll i stadsutvecklings- och hållbarhetsfrågor.

En flytt av ansvaret för förvaltning och parkeringsövervakning på gatumark från TN till LKP möjliggör att den operativa parkeringshanteringen i Lunds kommun utförs av en organisation. Bolaget får därmed en heltäckande kompetens kring och kontroll över parkeringsfrågor samtidigt som det ska bidra till att synergieffekter uppnås. Allmänheten får även endast ett kommunalt organ att vända sig till i parkeringsfrågor.

Att samla ansvaret för parkering på kvartersmark och gatumark hos LKP renodlar parkeringsverksamheten som i dagsläget sker både i bolags- och nämndform och är ett led i att ge parkeringsfrågor en stärkt strategisk roll i stadsutvecklings- och hållbarhetsfrågor.

Andra steg framöver är att fastställa de strategiska styrdokument inom området såsom exempelvis parkeringsstrategi och principer för parkeringsköp som redogörs för längre fram i ärendet. I dessa styrdokument synliggörs målsättningen för kommunens parkeringsverksamhet. Dialog förs även mellan Lunds Kommuns Fastighet AB, LKF, och LKP om ett utökat samarbete kring LKFs parkeringar. Detta tillsammans med den pågående koncernbildningen skapar förutsättningar för ett koncernövergripande perspektiv och en tydligare strategisk styrning av parkeringsfrågorna via LKP möjliggörs.

En bärande tanke med att skapa en samlad parkeringsorganisation är även att LKP efter hand som arbetssätt och samarbeten kommer på plats förväntas generera stärkta ekonomiska förutsättningar som kan gå tillbaka till boende, verksamma och besökare i kommunen i form av nya parkeringsanläggningar och nya parkeringslösningar.

2020-02-13

Diarienummer

KS 2019/0796

Förslaget i korthet

Kommunkontoret har i samverkan med tekniska förvaltningen och LKP arbetat fram ett förslag på samlad parkeringsorganisation. Förslaget innebär sammanfattningsvis att:

- LKP från och med den 1 april 2020 förvaltar och övervakar samtliga kommunala parkeringsplatser som idag ligger under TN
- LKP tar in samtliga parkeringsintäkter
- LKP tar över den personal på TN som idag utför parkeringsövervakning samt en del andra specificerade uppgifter
- LKP betalar en ersättning till TN per upplåten avgiftsbelagd parkeringsplats samt en samlad ersättning för upplåtna ej avgiftsbelagda parkeringsplatser
- TN utför fortsättningsvis drift och underhåll av parkeringsplatser på gatumark
- TN utför fortsättningsvis uppgifter som enligt lag innebär myndighetsutövning och som inte har särskilt lagstöd för att kunna överlämnas till bolag
- Kommunfullmäktige fastställer fortsättningsvis parkeringstaxan för allmän plats inom tätbebyggt område, gatumark

Utgångspunkten i förslaget är att TN ska ha samma ekonomiska förutsättningar som i dagsläget och att effektiviseringen ska finansieras av LKP genom en ökad utdelning till kommunen med 2 mkr per år fr o m år 2020.

LKP kan genom förslaget arbeta för att uppnå synergieffekter och sänka kostnaderna i verksamheten samt öka antalet betalande genom högre närvaro och tekniska lösningar. Detta ger ett ökat resultat och möjlighet att finansiera nya parkeringsanläggningar och nya parkeringslösningar alternativt ökad utdelning till ägaren Lunds kommun.

LKP kan även efter hand ges en ytterligare stärkt koncernövergripande roll dels i kommunens strategiska parkeringsplanering och dels i den operativa hanteringen av parkeringar i takt med att olika styrdokument fastställs, exempelvis parkeringsstrategi och parkeringsköp. Dialog förs även mellan Lunds Kommuns Fastighets AB, LKF, och LKP om ett utökat samarbete kring LKFs parkeringar.

2020-02-13

Diarienummer

KS 2019/0796

En omvärldsanalys visar att det blir allt vanligare att kommuner renodlar parkeringsfrågorna i sina parkeringsbolag. I ärendet redogörs för erfarenheter från Umeå, Uppsala och Gävle kommuner.

Nuvarande verksamhet och organisation

I dag har byggnadsnämnden, tekniska nämnden och Lunds Kommuns Parkerings AB olika ansvar och roller i parkeringsfrågorna vilket redogörs för nedan:

Byggnadsnämnden

Fastighetsägaren är enligt plan- och bygglagen skyldig att anordna parkering för sin fastighet. Kommunen har övergripande ansvar för parkeringsplaneringen och ska ange vilken parkeringsefterfrågan fastighetsägarna ska tillgodose. Som stöd för detta har byggnadsnämnden utarbetat en *Parkeringsnorm för cykel och bil i Lunds kommun*. Av den framgår styrande lagstiftning, ansvar, parkeringsnorm för cykel och bil, parkeringsköp med mera som reglerar detaljplaner och bygglov.

Tekniska nämnden

TN är kommunens väghållningsmyndighet och ansvarar för kommunens väghållning, inbegripet gång- och cykelvägnätet. Det är i denna roll som kommunen som väghållare har möjligheter att upplåta gatumark för allmän parkering och påverka parkeringssituationen i ett område genom lokala trafikföreskrifter, dispenser med mera. TN är tillika trafiknämnd och har planeringsansvaret för trafiken i kommunen, liksom trafikförhållandena i kommunen och ska i samverkan med kommunala organ, företag, organisationer och enskilda verka för ökad trafiksäkerhet och för trafikens rationella ordnande. TN har antagit en *Policy för parkering på gatumark i Lunds kommun*. Parkeringspolicyn ska medverka till att göra staden tillgänglig för alla oavsett om man går, cyklar, kör bil, eller åker kollektivt.

Parkering på gatumark regleras offentlighetsrättsligt. Ansvar vid överträdelse regleras i lagen (1976:206) om felparkeringsavgift och förordningen om felparkeringsavgift (1976:1 128). Indrivning sker via Transportstyrelsen.

TN har parkeringsplatser på gatu- och allmän platsmark varav cirka 2 200 parkeringsplatser är kopplade till avgiftsplikt och ett stort antal parkeringsplatser som är utan avgiftsplikt. TN ansvarar för den operativa förvaltningen av kommunala parkeringsplatser på gator

2020-02-13

Diarienummer

KS 2019/0796

och offentliga parkeringar exempelvis städning, skyltning, målning av parkeringsrutor samt snöröjning.

Parkeringsövervakningen, av såväl avgiftspliktig som avgiftsfri parkering, sköts av TNs enhet Trafikvaktkåren. Det är tio parkeringsövervakare och en tekniker som arbetar med parkeringsövervakning, service och underhåll på biljettautomater och annan teknisk utrustning kopplad till olika betallosningar samt kommunikationen med parkörerna. Parkeringsövervakarna arbetar även som värdar i syfte att underlätta för besökare i staden. Bland arbetsuppgifterna finns information och dialog med besökare, hantering av cykelparkering, hantering av torghandel, uteserveringar och loppis på Södra Esplanaden samt service av parkeringsautomater.

Intäkterna för parkeringsavgifter uppgår årligen till ca 30 mkr och för felparkeringsavgifter (kontrollavgifter) ca 7 mkr, totalt ca 37 mkr.

Lunds Kommuns Parkerings AB

LKP bildades i nuvarande form 1979 och är helägt av Lunds kommun. Bolaget äger och förvaltar sju egna parkeringshus och har nyttjanderätt till av kommunen ägda parkeringsanläggningar för civilrättsligt reglerad, allmän parkering. Totalt antal parkeringsplatser som både övervakas och hyrs ut är cirka 10 000 st. Bolaget har redan idag avtal med serviceförvaltningen, tekniska förvaltningen och kultur- och fritidsförvaltningen om att förvalta cirka 3 300 parkeringsplatser åt dem.

Bolaget ska, enligt gällande ägardirektiv och bolagsordning, medverka till att genomföra lösningar för allmän parkering och verksamhetsparkering på kvartersmark i överensstämmelse med av fullmäktige och byggnadsnämnden fastlagda planer och riktlinjer i samverkan med berörda kommunala myndigheter. Bolaget ska anordna, förvalta och upplåta parkeringsanläggningar på fastigheter som bolaget och kommunen äger eller annars förfogar över. Bolaget ska genom sin verksamhet medverka till att lösa parkeringsfrågan och därmed understödja stadsutvecklingen.

Parkeringsbolagets parkering är så kallad civilrättsligt reglerad parkering och bestämmelserna finns i lagen (1984:318) om kontrollavgift vid olovlig parkering. Bolagets styrelse fastställer parkeringsavgifterna. Kontrollavgiften får inte överstiga den felparkeringsavgift som fastställts inom kommunen. Indrivning sker direkt av markägaren.

2020-02-13

Diarienummer

KS 2019/0796

Bolaget redovisade 2018 en omsättning på 48,3 mkr och en vinst på 11,3 mkr. Utdelning till Lunds kommun var 85,5 tkr (8,55 % av insatt kapital) samt extra utdelning om 1 mkr enligt beslut i kommunfullmäktige. LKPs externa uppdrag utgör cirka 3-4 % av den totala omsättningen. Bolaget har cirka 15 anställda, varav en tredjedel arbetar med parkeringsövervakning.

Myndighetsutövning som inte kan utföras av LKP

Ur juridiskt perspektiv återfinns de i sammanhanget viktigaste lagrummen avseende parkeringsverksamhet i lagen om kommunal parkeringsövervakning samt lagen om felparkeringsavgifter. En angelägenhet som innefattar myndighetsutövning får överlämnas endast om det finns lagligt stöd för detta. I lagen om kommunal parkeringsövervakning finns särskilt stöd för att lämna över förvaltningsuppgift som innebär myndighetsutövning. Här tydliggörs kommunens rätt att bedriva verksamhet av denna art och att parkeringsövervakning skall fullgöras av parkeringsvakter som har genomgått lämplig utbildning. Vidare framgår det också att till parkeringsvakt kan förordnas en arbetstagare hos kommunen eller kommunalt parkeringsbolag. Ett kommunalt parkeringsbolag får som huvudregel inte tillhandahålla parkeringsövervakning åt privata fastighetsägare som äger parkeringsplatser eftersom det får anses falla utanför den kommunala kompetensen och kan även utgöra risk för att det uppfattas som en konkurrensbegränsning.

Det föreligger dock inga hinder att, av nämnda skäl, överlåta driften av parkeringsverksamhet på gatumark till ett kommunalt helägt aktiebolag. Dock finns det andra moment som innefattas av parkeringsverksamhet som inte kan lämnas över till annan aktör än kommunen.

Följande beslut kan inte överlämnas till bolag:

- beslut om att parkeringsövervakning ska införas och att kommunen själv ska svara för övervakning
- beslut om att fastställa parkeringstaxa på gatumark och nivå på felparkeringsavgifter
- beslut om övervakningsområde och minsta antal p-vakter
- underrättelse till polismyndighet om beslut enligt ovan amt samråd om den allmänna inriktningen
- förordnande av parkeringsvakter enligt lag om kommunal parkeringsövervakning
- flyttning av fordon

2020-02-13

Diarienummer

KS 2019/0796

Parkeringsavgifter i gaturummet används för att säkra tillgängligheten till staden för bilister, styra trafiken till parkeringshus, ordna trafiken, minska störningar från biltrafiken och uppmuntra till resande med kollektiva färdmedel. Enligt lag om rätt att ta ut avgift för vissa upplåtelser av offentlig plats, m.m. (SFS 1975:259) senast reviderad 1993 (SFS 1993:1 618) får parkeringsavgifter endast tas ut i den omfattning som krävs för att ordna trafiken.

Det är kommunfullmäktige som har behörighet att fatta beslut om parkeringsavgifter och felparkeringsavgiftens belopp. Avgiftens lägsta och högsta belopp är dock fastställt i förordningen om felparkeringsavgift. I vissa fall kan kommunfullmäktige delegera beslutanderätt till nämnd. Kommunfullmäktige i Lund fattade den 31 maj 2012 beslut om att bemyndiga TN att fatta beslut om höjning av parkeringsavgifter på gatumark inom vissa ramar.

Vad avser parkeringsövervakning fattade kommunfullmäktige i Lund den 11 juni 1987 bland annat beslut om att kommunal parkeringsövervakning ska omfatta hela Lunds kommun och att övervakningen ska skötas av minst tio (10) parkeringsvakter. I samma beslut delegeras förordnande av parkeringsvakter i Lunds kommun till TN. Om antal parkeringsvakter skulle behöva ändras måste ett sådant beslut fattas av kommunfullmäktige.

Förslag – samlad parkeringsorganisation hos LKP

Förslaget innebär att LKP från och med den 1 april 2020 förvaltar och övervakar samtliga kommunala parkeringsplatser som idag ligger under TN. Detta innebär att LKP ansvarar för samtliga kommunala parkeringar på gatumark och i parkeringsanläggningar.

LKP blir därmed den part inom kommunen som fokuserar på arbetet med att samordna, tillhandahålla och utveckla parkeringslösningar. Arbetet ska styra mot ett effektivt användande av kommunens parkeringsplatser och att nya parkeringslösningar utvecklas. Avgifter, parkeringsvillkor och betalsystem på de kommunala parkeringsplatserna ska bli mer tydliga och enhetliga.

TN har kvar uppgifter som enligt lag innebär myndighetsutövning och som inte har särskilt lagstöd för att kunna överlämnas till bolag. LKP har rätt och skyldighet att avge yttrande i ärenden rörande sådan myndighetsutövning som innebär planering och avgiftsättning med tillämpning inom verksamhetsområdet.

2020-02-13

Diarienummer

KS 2019/0796

För att få en helhetsbild av parkerings- och felparkeringsavgifter ska förslag på förändringar tas fram i samråd mellan TN och LKP. Kommunfullmäktige fastställer även fortsättningsvis parkerings- och felparkeringsavgifter på parkeringstaxan för allmän plats inom tätbebyggt område, gatumark, och kan bemyndiga TN att fatta dessa beslut inom vissa ramar.

LKP ansvarar för uppbörd, administration och inkassering av samtliga avgifter. Detta innebär att alla intäkter för parkeringsavgifter och felparkeringsavgifter på gatumark, totalt cirka 37 mkr per år, från och med den 1 april 2020 redovisas hos LKP istället för som idag hos TN.

Organisationsmässigt övergår anställningen för tio (10) trafikövervakare och en (1) tekniker, totalt elva (11) personer, från TN till LKP. Upplupna kostnader för exempelvis intjänad pension, semester och övertidsersättning tas över av LKP per den 1 april 2020.

TN utför drift och skötsel av parkeringsplatserna samt upplåter parkeringsplatserna till LKP. LKP ska ersätta TN för detta.

De anläggningstillgångar som redovisas på TN avseende parkeringsrelaterade inventarier såsom parkeringsautomater överläts i samband med överföringen av parkeringsverksamheten till LKP till bokfört värde per den 1 april 2020.

Parternas åtaganden samt de ekonomiska ersättningarna regleras i ett samarbetsavtal som tecknas mellan TN och LKP enligt *bilaga 1* i detta ärende. Ansvarsfördelningen mellan parterna framgår i en bilaga till samarbetsavtalet.

Förslaget medför inga behov av förändringar i TNs reglemente eller i LKPs bolagsordning och ägardirektiv.

Ersättning mellan LKP och TN

LKP betalar en ersättning till TN per upplåten avgiftsbelagd parkeringsplats samt en samlad ersättning för upplåtna ej avgiftsbelagda parkeringsplatser

Beräkningen baseras på att en årlig ersättning om 9 000 kr per avgiftsbelagd parkeringsplats ska utgå från LKP till TN. Antalet avgiftsbelagda parkeringsplatser uppgår per 30 november 2019 till 2 158 platser. Den totala ersättningen uppgår därmed till 19,4 mkr/år. En årlig uppdatering av antal avgiftsbelagda

2020-02-13

Diarienummer

KS 2019/0796

parkeringsplatser görs per den 30 november vilket medför att den totala ersättningen kan variera mellan åren.

Ersättningen om 9 000 kr per parkeringsplats utgår ifrån ett uppskattat marknadsvärde på platserna. De berörda platserna ligger centralt och har höga kostnader för parkeringsledningssystem.

Idag upplåter kommunen mark till LKP med en årlig ersättning per plats på mellan 2 000 kr (parkering åt kultur och fritidsnämnden och servicenämnden) och 16 000 kr (Klosterhagen). Platserna för kultur och fritid ligger i perifera delar med låga avgifter medan serviceförvaltningens platser främst ligger i centrala lägen med högt marknadsvärde och de högsta taxorna. En ersättning på 9 000 kr per plats utgör medianvärdet i detta spann.

Utöver detta ersätter LKP TN för övrig övervakad ej avgiftsbelagd mark motsvarande 7,3 mkr.

En principiell kommentar att beakta när det gäller bolagsformen med kommunen som ägare är att samtliga transaktioner mellan kommun och bolag måste ske på armlängdsavstånd, det vill säga på marknadsmässiga villkor. Detta för att säkerställa affärsmässigheten och att undvika risken för att bolaget ska uttagsbeskattas eller att kommunen bryter mot statsstödsreglerna d v s att en kommun inte får subventionera egen verksamhet om man riktar sig till en konkurrensutsatt marknad.

Kommunkontoret bedömer att den föreslagna ersättningen är marknadsmässig för att TN ska kunna upprätthålla dagens nivå på underhåll av gator, vägar och torg, renhållning, belysning, vinterväghållning m m.

Principer för samarbete

Även om ansvaret för kommunens parkeringar överförs till LKP så tydliggörs även TNs ansvar för en hållbar trafikplanering i Lunds kommun. Ett nära samarbete mellan de båda parterna är därmed en avgjord avgörande viktig framgångsfaktor för att skapa ett väl fungerande trafiksystem.

I övergången från nämnd till bolag behöver även en samsyn i parkeringsfrågor komma till stånd och de frågor som uppkommer ska rätas ut så snart som möjligt. Eftersom flytten av parkeringsverksamhet från TN dessutom innebär att vissa beslut avseende parkeringsfrågor kommer att ligga kvar på nämnden är det också viktigt att LKP och TN har ett nära samarbete.

2020-02-13

Diarienummer

KS 2019/0796

I grunden ska LKP agera affärsmässigt, men i ett samhällsbyggnadsperspektiv kan andra frågor, i enskilda objekt, ibland bedömas viktigare. I sådana fall ska kommunens berörda parter utifrån sina möjligheter hjälpas åt för att minimera de förluster som kan uppkomma utifrån målet att säkerställa samutnyttjande och fortsatt rimliga avgifter för parkering.

Konsekvenser

Konsekvenser för styrning och insyn

För att säkra insyn krävs en tydlig ägarstyrning som säkerställer att ett kommunalt bolag verkar enligt ägarens intentioner. Detta sker dels genom ägardirektiv dels genom att politikens representanter sitter i bolagens styrelser. Lunds kommun har dels genom LKPs styrelse, dels genom moderbolaget i den nybildade koncernen, möjligheter till en god ägarstyrning över LKP och för en löpande kontakt med bolagets representanter.

Konsekvenser för TN

TN är ansvarig kommunal nämnd under kommunfullmäktige som har rätt att besluta i frågor om den offentligrättsliga parkeringsverksamheten. Detta innebär att efter en överföring av parkeringsverksamheten från TN kommer ansvaret för parkeringsfrågor som är kopplade till myndighetsutövning att ligga kvar på nämnden. Som beskrivits tidigare är beslut om taxor på gatumark, övervakningsområde, minsta antalet parkeringsvakter och förordnande av parkeringsvakter sådana beslut som inte kan överföras till bolaget.

Konsekvenser för byggnadsnämnden

Förslaget påverkar inte byggnadsnämndens ansvar och verksamhet.

Konsekvenser för LKP

Parkeringsövervakningen måste förhålla sig till två olika lagstiftningar: parkering på gatumark regleras offentligrättsligt medan parkering på kvartermark (LKPs parkeringsanläggningar) är civilrättsligt reglerad. Kompetenshöjande insatser för personalen är nödvändig för att säkerställa detta.

Med ett övertagande av den kommunala parkeringsverksamheten ökas LKP ABs verksamhetsvolym betydligt vilket medför att bolaget kan komma att behöva utöka några administrativa stödfunktioner.

2020-02-13

Diarienummer

KS 2019/0796

Övrigt som kan stärka en samlad parkeringsorganisation

Det kan nämnas att det, utöver detta ärende om en samlad parkeringsorganisation, parallellt även arbetas med andra ärenden som berör kommunens parkeringsfrågor:

Strategiska styrdokument enligt beslut i kommunfullmäktige i mars 2018:

- Byggnadsnämnden, i samråd med tekniska nämnden och LKP, utarbetar ett förslag till övergripande strategier för parkering som ska antas av kommunfullmäktige.

Ett förslag är framtaget och planeras gå ut på remiss i början av 2020.

- Byggnadsnämnden, i samverkan med kommunstyrelsen och LKP, utreder och tar fram förslag på principer för parkeringsköp.

Utredning pågår.

- Kommunstyrelsen ska ta fram ägardirektiv som ger LKP uppdraget att bygga och driva eventuella cykelparkeringar i garage i Lunds kommun.

Diskussion om möjliga affärsmodeller och finansieringslösningar pågår.

När dessa styrdokument är beslutade synliggörs målsättningen för kommunens parkeringsverksamhet och en tydligare strategisk styrning av frågorna via LKP blir möjlig.

Lunds Kommuns Fastighets AB, LKF

LKF bedriver som kärnverksamhet uthyrning av bostäder. Därutöver bedriver LKF även uthyrning av kommunala och kommersiella lokaler samt garage- och parkeringsplatser. Parkeringsverksamheten omfattar cirka 3 500 garageplatser, 2 800 parkeringsplatser samt parkeringsövervakning som sker i egen regi.

LKF vill renodla förvaltningen av parkeringsplatserna för att enklare kunna analysera parkeringsverksamheten och göra den mer effektiv, kundanpassad och affärsmässig.

Som ett första steg i denna riktning har LKF under hösten 2019 tecknat avtal med LKP om det nya parkeringsgaraget Hammocken på Brunnsåsen. LKP hyr garaget och sköter marknadsföring, uthyrning av fordonsplatserna, parkeringsövervakning och städ. LKF sköter drift och underhåll. Avtalet ska utvärderas efter ett år och därefter tar man ställning till om avtal ska tecknas kring fler garage.

2020-02-13

Diarienummer

KS 2019/0796

LKF ställer sig positiv till att samordna sin parkeringsövervakning med LKP i syfte att uppnå synergieffekter.

Koncernbildning

Kommunfullmäktige har i december 2019 beslutat att inrätta en bolagskoncern och en bolagsstyrningsmodell för Lunds kommuns bolag. Koncernbildningen ger möjlighet att stärka styrningen av bolagen genom kortare beslutsvägar och möjligheter till en mer direkt bolagsstyrning och en ökad delaktighet från bolagen i kommunens utveckling.

Ett motiv som ofta lyfts fram vid koncernbildning är att underlätta strategiska satsningar där kommunen och dess bolag ska agera tillsammans och att en bas för förändringsarbete erhålls. Exempelvis kan ett samhällsnyttoperspektiv läggas på frågor gällande utveckling av olika parkeringslösningar som kommunfullmäktige via direktiv till moderbolaget kan reglera i LKPs bolagsordning, ägardirektiv eller i särskilda direktiv.

Omvärldsanalys

Kommunkontoret har varit i kontakt med Svenska Parkeringsföreningen, Svepark, som är en ideell sammanslutning av kommuner, kommunalt och privat ägda parkeringsföretag. Enligt Svepark blir det allt vanligare att kommuner bildar parkeringsbolag eller ger sina parkeringsbolag utökade uppdrag för att renodla och utveckla verksamheten.

Kommunkontoret, tekniska förvaltningen och LKP har även varit i kontakt med Uppsala, Umeå och Gävle kommun samt deras parkeringsbolag. Samtliga har renodlat parkeringsfrågorna i sina parkeringsbolag. Förutsättningarna och uppdragen varierar och redogörs kortfattat för nedan:

Umeå Parkerings AB har sedan tidigt 1990-tal ansvar för all gatumarksparkering i Umeå kommun. Kommunen hanterar drift- och underhåll av parkeringarna. Alla parkeringsavgifter och felparkeringsavgifter hanteras av och tillfaller bolaget. Bolaget betalar en fast hyra för marken till kommunen enligt ett arrendeavtal. Bolaget har nyligen tagit över allmännyttans gästparkeringar och diskussion pågår även om att ta över hyresgästparkeringar. Bolaget försöker skapa en samordning av parkeringsavgifter i staden så att kunderna ska känna igen sig vad gäller taxor och villkor. En gemensam parkeringsstrategi har tagits

2020-02-13

Diarienummer

KS 2019/0796

fram där bolaget och kommunen anger en modell för att stärka det hållbara resandet.

Uppsala Parkerings AB har sedan 2014 ansvar för förvaltning och övervakning av parkering på gatumark i Uppsala kommun. Kommunen hanterar drift- och underhåll av parkeringarna. Alla parkeringsavgifter och felparkeringsavgifter hanteras av och tillfaller bolaget. Uppdraget regleras i ett uppdragsavtal. Bolaget betalar för att få tillgång till marken samt att kommunen sköter drift- och underhåll av parkeringsplatserna. Ersättningen är ett fast belopp per år som fr o m år 2020 räknas upp med index.

Gävle Parkerings AB bildades 2015 och tog över all övervakning på gatumark från kommunen. Kommunens parkeringsvakter övergick till bolaget. Bolaget sköter även drift- och underhåll av parkeringarna. Parkeringsavgifterna hanteras av bolaget medan parkeringsböterna går in i kommunens redovisning. Åtagandena regleras i ett tjänsteavtal mellan kommunen och bolaget. Bolaget ersätter kommunen för nyttjanderätten av parkeringsplatserna. Bolaget äger all betalinfrastruktur på gatumark. Bolaget har sedan starten successivt övertagit ansvaret för tomtmarksparkeringar inom kommunen och kommunala bolag samt börjat uppföra egna parkeringsanläggningar och på så vis breddat verksamheten med gatumarken som grund.

Några samlade erfarenheter från kommunerna kan sammanfattas enligt följande:

- Det har blivit ett ökat fokus på parkeringsfrågorna i kommunen, både gällande övervakning och parkeringsfrågor i stort
- Miljö- och hållbarhetsaspekterna har stärkts genom att bolagen arbetar närmare kommunens övriga verksamheter
- Ökad samordning av och helhetssyn på exempelvis styrning och reglering av trafiken, övervakning, avgifter, inköp, skyltning, drift- och service
- Bolagen har fått ökade avgiftsintäkter som tillsammans med andra synergieffekter medför stärkta finansiella förutsättningar för bolagen och möjliggör att parkeringsverksamheten kan förnyas och utvecklas bl a genom ökad digitalisering och samnyttjande med ökad

2020-02-13

Diarienummer

KS 2019/0796

beläggning på befintliga tomtmarksparkeringar och därmed kunna minska trycket på gatumarksparkeringarna

- Samarbetet mellan bolaget och kommunen är viktig, täta avstämmningar är en förutsättning för att ha samsyn i frågorna.

Ekonomiska konsekvenser

TN

Utgångspunkten i förslaget är att TN ska ha samma ekonomiska förutsättningar som i dagsläget. Parkeringsverksamheten finansieras i sin helhet av avgifter.

Förslaget innebär att LKP tar in alla parkeringsintäkter fr o m 1 april 2020. Detta medför att intäkterna i TNs budget på helårsbasis minskar med ca -37 mkr per år. Detta finansieras genom att TN får minskade kostnader för parkeringsövervakning och fordonshantering med sammanlagt ca 10 mkr per år. TN erhåller även ca 27 mkr per år av LKP för att kunna upprätthålla dagens nivå på underhåll av gator, vägar och torg, renhållning, belysning m m.

LKP

LKP tar in samtliga parkeringsintäkter, ca 37 mkr per år. Bolaget tar samtidigt över kostnaderna för parkeringsövervakning och fordonshantering, ca 10 mkr samt ersätter TN med 27 mkr enligt ovan.

LKP kan genom förslaget arbeta för att på sikt uppnå synergieffekter som kan sänka kostnaderna i verksamheten samt öka antalet betalande genom högre närvaro och tekniska lösningar. Detta ger ett ökat resultat och möjlighet att finansiera nya parkeringsanläggningar och nya parkeringslösningar alternativt ökad utdelning till ägaren Lunds kommun.

En ökad utdelning med 2 mkr per år föreslås redan från år 2020 för att finansiera det effektiviseringskrav som ålagts TN i enlighet kommunfullmäktiges beslut om en samlad parkeringsorganisation.

Effektiviseringskrav på 2 mkr

Enligt beslutet i kommunfullmäktige förutsatte den samlade parkeringsorganisationen ett effektiviseringskrav och tekniska nämndens driftbudgetram sänktes med 2 mkr fr o m år 2020.

Effektiviseringskravet på 2 mkr uppnås genom att LKP kan bedriva verksamheten till lägre kostnad, vilket ger möjlighet till ökad

2020-02-13

Diarienummer

KS 2019/0796

utdelning till kommunen från LKP. Eftersom effektiviseringen sker inom den taxefinansierade verksamheten, som förs över till LKP, så kommer det inte att ske någon effektivisering av den verksamhet på TN som finansieras inom nämndens driftbudgetram, den skattefinansierade verksamheten.

Kommunkontoret föreslår därför att den ökade utdelningen från LKP ska användas för att finansiera en återställning av tekniska nämnden driftbudgetram med 2 mkr fr o m år 2020. Eftersom budgeten för 2020 redan är beslutad föreslås att TN redovisar ett underskott med 2 mkr för 2020 samt att deras driftbudgetram tillförs 2 mkr i EVP fr om år 2021 och framöver.

Kommunkontorets förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen besluta

- att Lunds Kommuns Parkerings AB från och med den 1 april 2020 förvaltar och övervakar samtliga kommunala parkeringsplatser som idag ligger under tekniska nämnden,
- att tekniska nämnden tecknar samarbetsavtal med Lunds Kommuns Parkerings AB enligt bilaga 1,
- att i arbetet med EVP 2021-2023 beakta behovet av att tekniska nämndens driftbudgetram tillförs 2 mkr samt behov av extra utdelning om 2 mkr från Lunds Kommuns Parkerings AB.

Christoffer Nilsson
Kommundirektör

Carin Hillåker
Biträdande kommundirektör

Beslut expedieras till:
Kommunfullmäktige
Tekniska nämnden
Byggnadsnämnden
Lunds Kommuns Parkerings AB
Kommunkontoret, ekonomiavdelningen, strategiska
utvecklingsavdelningen